

Selectielijst

*Referentiekaders en interculturele
communicatie*

Vorming@Atlas
24 september 2019

Documentatiecentrum Atlas Antwerpen

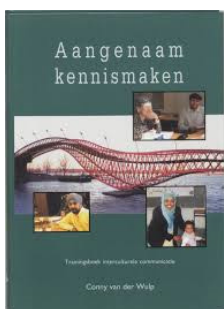
Carnotstraat 110
2060 Antwerpen
03 338 71 60

docatlas@provincieantwerpen.be

Documentatiecentrum Atlas Turnhout

Grote Markt 44
2300 Turnhout
014 72 40 20

docatlasturnhout@provincieantwerpen.be

Aangenaam kennismaken : trainingsboek interculturele communicatie / van der Wulp, Conny. - Arnhem: Angerenstein, 2003. - 144 p., met: ill., literatuurlijst. - ISBN: 90-76887-52-7

Doelgroep: Volwassenen

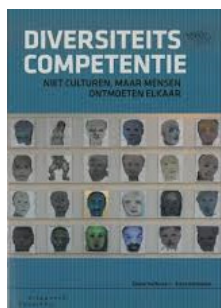
Vindplaats Antwerpen: pa 8.5 aang

Een trainingsboek voor interculturele communicatie, bedoeld voor alle opleidingen en werkplekken waar mensen met een verschillende culturele achtergrond samenkomen. Het boek bevat ruim vijftig opdrachten in interculturele communicatie. Ze worden afgewisseld met korte voorbeelden, foto's en tekeningen. Voor docenten kan een gratis handleiding worden opgevraagd via info@angerenstein.nl.

Culturele waarden en communicatie in internationaal perspectief / Claes, Marie-Thérèse; Gerritsen, Marinel. - Bussum: Coutinho, 2015. - 333 p.. - ISBN: 9789046905272

In dit boek wordt een overzicht gegeven van theorieën over cultuurverschillen en de verschillen in communicatie die daaruit voortvloeien, zowel verbaal als non-verbaal. De talrijke voorbeelden en oefeningen in 'Culturele waarden en communicatie' maken de studenten bewust van de eigen cultuur en van de problematiek van interculturele communicatie. Hierdoor leren zij de communicatie van andere culturen beter te begrijpen en zelf effectiever intercultureel te communiceren en samen te werken met of leiding te geven aan mensen uit verschillende culturen. In de vierde, herziene druk zijn relevante nieuwe theorieën verwerkt en wordt meer aandacht besteed aan interculturele communicatie met migranten dan in vorige edities.

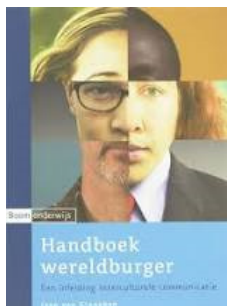

Diversiteitscompetentie : niet culturen, maar mensen ontmoeten elkaar / Hoffman, Edwin; Verdooren, Arjan. - Bussum: Coutinho, 2018. - 376 p.. - ISBN: 978-90-469-0622-4

URL: <https://www.coutinho.nl/diversiteitscompetentie/studiemateriaal.html>

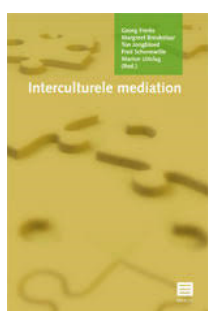
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 dive

In de wereld van vandaag werken, studeren en leven veel mensen in internationale en multiculturele omgevingen. Om die reden is interculturele communicatie in veel studiegebieden en beroepsvelden een belangrijk thema geworden. Kennis over cultuur en cultuurverschillen is in de complexe, globaliserende wereld van vandaag echter lang niet altijd genoeg. Het uitgangspunt van dit boek is dan ook interpersoonlijke communicatie in plaats van interculturele communicatie: de ontmoeting tussen mensen en niet die tussen culturen. Van daaruit brengen de auteurs in kaart wat diversiteitscompetentie inhoudt: welke processen, uitdagingen en vaardigheden van belang zijn in een 'superdiverse' wereld. Het TOPOI-model biedt vervolgens een inclusieve, communicatieve benadering om eventuele misverstanden op te sporen en te verhelpen. Het boek bespreekt veel relevante theorie uit verschillende vakgebieden als HRM, media en business, en biedt talloze praktijkvoorbeelden en praktische handvatten. Op de bijbehorende website vind je extra verwerkingsopdrachten, casuïstiekbesprekingen en TOPOI-kaarten. Het boek richt zich op studenten Communicatie, International Business and Management Studies, Bedrijfskunde MER, HRM, Small Business en Retail Management, Media en Entertainment Management, International Business and Languages en vele andere studies waar management centraal staat. Daarnaast richt het boek zich ook op professionals, docenten, consultants en trainers die werkzaam zijn in deze vakgebieden.

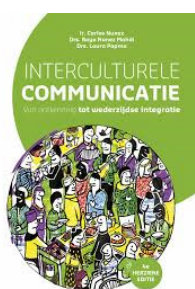
Handboek wereldburger : een inleiding interculturele communicatie / van Ginneken, Jaap.
- Amsterdam: Boom onderwijs, 2008. - 205 p.. - ISBN: 978-90-473-0036-6: 25,00 euro
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 hand

We gaan op vakantie naar Zuid-Amerika en Oost-Afrika, doen zaken met India of China, hebben een collega uit Turkije of Marokko, of moeten voor ons werk naar Oost-Europa of Noord-Amerika. Dat vergt bekendheid met de 'ins and outs' van interculturele communicatie. Cultuur wordt echter stilzwijgend binnen een groep opgebouwd en is daardoor nogal ongrijpbaar, waardoor we toch snel terugvallen op stereotiepe voorstellingen van anderen. Handboek wereldburger is een kennismaking met interculturele communicatie. Het biedt de eerste handbagage waarover iedereen, zeker in een beroepsmatige omgeving, zou moeten beschikken aan het begin van de 21ste eeuw: de eeuw van globalisering, mobiliteit van bevolkingsgroepen en toenemende diversiteit.

Interculturele mediation / Jongbloed, Ton; Frerks, Georg E.; Breukelaar, Margreet; Schonewille, Fred; Uitslag, Marion. - Antwerpen: Maklu, 2011. - 162 p.. - ISBN: 978-90-466-0482-3: 27,50 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 inte

Conflicten over belangen, waarden, doelen en middelen komen vaak voor tussen groepen of personen met een verschillende religieuze, culturele of etnische identiteit. De conflictdynamiek scherpt deze verschillen vaak verder aan en dat belemmert een vreedzame oplossing van het geschil. Dergelijke verschillen staan een eenvoudige oplossing tijdens de onderhandelingen of bemiddeling dikwijls in de weg, doordat ze kunnen leiden tot uiteenlopende interpretaties van het geschil, vooroordelen tegen de andere partij, onwetendheid of verkeerde interpretatie van culturele uitingen en symbolen. Sociaal-economische, gender- of taalproblemen komen hier vaak nog bovenop. Dergelijke verschillen vereisen specifieke onderhandelingsvormen en mediationstijlen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan andere omgangsvormen, verbale- en non-verbale communicatie, het vermijden van te direct taalgebruik, alsook het schenken van speciale aandacht aan rituelen en context. Interculturele bemiddeling is niet alleen relevant in de wereld van de diplomatie en de hogere politiek, maar speelt ook een rol in buurten, bedrijven en scholen.

Interculturele communicatie : van ontkenning tot wederzijdse integratie / Nunez, Carlos; Nunez Mahdi, Raya; Popma, Laura. - Assen: Koninklijke Van Gorcum, 2017. - 183 p.. - ISBN: 978-90-232-5553-6
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 inte

Dit is een handboek voor een lessenreeks over interculturele communicatie. Aan de orde komen in achtereenvolgende hoofdstukken: cultuur en interculturele communicatie, de basiswaarden van Hall, basiswaarden van Kluckhohn, culturele dimensies van Hofstede, van culturele aanvaring tot culturele synergie, interculturele sensitiviteit als groeiproces en cultuurschok en thuiskeerschok. In het boek worden belangrijke theorieën over interculturele communicatie op een heldere manier uitgelegd. Met veel casussen en oefeningen voor de studenten.

Met nieuwe ogen : meervoudig kijken en verbinden in het sociale domein / Dries, Marian; van Endt-Meijling, Martha. - Bussum: Uitgeverij Coutinho, 2018. - 461 p.. - ISBN: 978-90-469-0581-4

URL: <http://www.coutinho.nl/metnieuweogen5>

Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 metn

Vindplaats Turnhout: ge 02.4 metn

Cultuurverschillen komen niet alleen voor tussen mensen uit verschillende landen of religies, maar ook tussen mensen van verschillende leeftijd, sekse of leeftijd. Om met al deze mensen te kunnen werken, is het belangrijk dat professionals kennis hebben van diversiteitbenaderingen en van superdiversiteit als nieuwe maatschappelijke realiteit. Bovendien moeten ze zich een bepaalde basishouding eigen maken: 'met nieuwe ogen' leren kijken naar hun werkomgeving. In twee delen beschrijft 'Met nieuwe ogen' de belangrijkste informatie over het omgaan met cultuurverschillen binnen het sociale domein. Het boek zet aan tot kritisch reflecteren op het eigen denken en handelen rondom diversiteitsissues. Praktijksituaties en videomateriaal verhelderen hoe diversiteit zich bij en tussen mensen kan voordoen en hoe een professional daar verbindend mee kan werken. Het eerste deel is gericht op de ontwikkeling van meervoudig kijken. Het tweede deel biedt een handelingskader voor meervoudig verbinden. Dit kader is gebaseerd op vijf pijlers: cultuursensitief exploreren, intercultureel communiceren, verbinden vanuit empowerment, zingevend werken en samenwerken aan een inclusieve samenleving. Elk hoofdstuk begint met een typerende praktijksituatie, gevolgd door theorie en leeractiviteiten. De theorie is verrijkt met aansprekende voorbeelden en online videomateriaal. Het boek is geschreven voor studenten van sociale studies, maar kan ook gebruikt worden door professionals, bijvoorbeeld in Communities of Practice. Het boek biedt een gedegen voorbereiding op het diversiteitbewust werken met individuen, groepen en gemeenschappen. Daarnaast kan het gebruikt worden ter voorbereiding op stages en werksituaties in het buitenland (internationalisering).

Introductie intercultureel vakmanschap voor sociaal professionals (KIS) / [s.n.]. - Utrecht: Movisie Academie, 2018. - e-cursus online

Doelgroep: 18+

URL: <https://movisieacademie.nl/mod/page/view.php?id=4324>

Vindplaats Antwerpen: URL

Na deze online training heb je de basis van cultureel vakmanschap onder de knie. De cursus bestaat uit drie delen. Eerst onderzoek je je eigen diversiteit en hoe jouw achtergrond invloed heeft op het werk dat je doet. Daarna oefen je gesprekken in een aantal concrete situaties. Tot slot reflecteer je op je inzichten en breng je in kaart wat je eventueel nog wil leren. Om toegang te krijgen tot deze cursus moet je aanmelden.

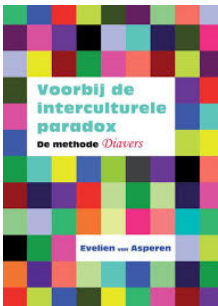
Diversiteit in de samenleving : concepten, voorbeelden uit de praktijk en methoden voor de hbo-professional / Rubio Repàrez, Lucho; Ardjosemito-Jethoe, Siela; Rijk, Kathinka. -

Assen: Koninklijke Van Gorcum, 2017. - 282 p.. - ISBN: 9789023255031

Vindplaats Antwerpen: ge 06.1 dive

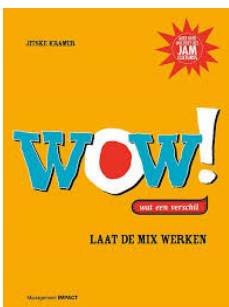
Wie in het sociale domein werkt, krijgt te maken met een zeer diverse groep aan burgers. Denk bijvoorbeeld aan sociale, culturele, religieuze, etnische en genderverschillen. Diversiteit in de samenleving biedt de (aankomende) hbo-professional inzicht in de

belangrijke concepten, methoden en (sociologische) theorieën. Het boek geeft een compleet beeld van de context van de superdiverse samenleving en de consequenties voor de sociaal werker in de 21e eeuw. Het biedt een totaaloverzicht van wat de gevolgen zijn van de toenemende diversiteit van onze samenleving voor professionals in de hulpverlening. Het boek is opgebouwd uit drie delen. Deel 1 bevat de theoretische beschouwingen. Het beschrijft het ontstaan van de (super)diverse samenleving in de Nederlandse en Vlaamse context. Ook de theoretische (sociologische) achtergronden komen aan bod. Begrippen als superdiversiteit, inclusie, participatie en toegankelijkheid komen aan de orde. Niet alleen de presentiebenadering wordt belicht, maar ook diversiteitscompetenties en diversiteitsbewuste communicatie. Centraal in dit theoretische deel staat de vraag: Wat betekent dit voor het beroepenveld van de sociale professional? In deel 2 volgt een beschrijving van de praktijk en in deel 3 de thema's in een (super)diverse samenleving. Op elk thema wordt inhoudelijk ingegaan en een koppeling met de praktijk gemaakt. Actuele thema's als participatie, armoede, religie, (trans)gender, (homo)seksualiteit en transmigratie passeren de revue. Ieder hoofdstuk bevat casussen en leer/werkopdrachten. Het boek is aangevuld met multimediale materialen; extra praktijkcases met audiovisueel materiaal, multimediale bronnen en een online docentenhandleiding.

Voorbij de interculturele paradox : de methode Diavers / van Asperen, Evelien. - Zoetermeer: Free musketeers, 2011. - 125 p.. - ISBN: 978-90-484-1977-7: 20,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 voor

Bij communicatie in interculturele situaties kunnen problemen ontstaan. Dit boek beschrijft aan de hand van praktijksituaties dat deze problemen niet veroorzaakt worden door cultuurverschillen, zoals meestal wordt gedacht, maar voortkomen uit de interculturele paradox. Deze werkt belemmerend op het terrein van communicatie en moraal. De gangbare denkbeelden over cultuur en communicatie helpen niet bij het omgaan met botsende waarden. Dit boek analyseert de interculturele paradox, geeft inzicht in de achtergronden en ontwikkelt een alternatief: het communicatief moreel universalisme. Een didactisch hulpmiddel, het analysekader diversiteit, maakt het mogelijk complexe situaties te analyseren en voorbij de interculturele paradox te gaan. In het tweede deel zijn opdrachten opgenomen.

Wow! Wat een verschil : diversiteit werkt / Kramer, Jitske. - Zaltbommel: Thema, 2014. - 180 p.. - ISBN: 978-90-5871-879-2: 12,50 EUR
Doelgroep: Volwassenen
Vindplaats Antwerpen: ge 02.4 wow!

Dit gevarieerde en mooi geïllustreerde ideeënboekje dient als inspiratie voor iedereen die op een positieve en energieke manier met diversiteit en inclusie wil omgaan. Het boekje bevat citaten, tekeningen, lijstjes, grafieken en weetjes over diversiteit, interculturele communicatie en omgaan met verschillen. Theorieën worden uitgelegd in maximum 175 woorden, met achteraan in het boekje verwijzingen naar uitgebreidere literatuur. In deze herziene editie is informatie toegevoegd over 8 'inclusieprincipes'. Die zijn gebaseerd op de ervaringen die de auteur opdeed tijdens haar werk in Nederlandse en internationale organisaties, rond de thema's leiderschap, communicatie en diversiteit.

Werken met andere culturen

Vloeiend communiceren en onderhandelen door bestaande patronen te doorbreken

Frank Garten

Werken met andere culturen : vloeiend communiceren en onderhandelen door bestaande patronen te doorbreken / Garten, Frank. - Culemborg: Van Duuren Management, 2011. - 268 p.. - ISBN: 978-90-8965-073-3: 29,95 EUR
Vindplaats Antwerpen: ge 14 werk

Bij het samenwerken met mensen uit andere culturen, leiden cultuurverschillen soms tot verwarring of irritatie. Iedereen handelt immers vanuit zijn eigen referentiekader; een kader dat wordt bepaald door de omgeving waarin je opgroeit. Dit boek helpt je om je bewust te worden van je eigen kader en inzicht te krijgen in het kader van anderen. Het

boek bevat 3 delen: deel 1 behandelt interpersoonlijke communicatie, deel 2 interculturele communicatie en deel 3 interculturele onderhandeling.

Ik zie, ik zie... wat jij niet ziet / Uit de marge. - Leuven: De Aanstokerij, 2017.

Doelgroep: 16+

Vindplaats Antwerpen: WBE 5.3.1 ikzi

Vindplaats Turnhout: WBE 5.3.1 ikzi

Iedereen heeft een bril waarmee zij/hij naar de wereld kijkt. Die bril wordt beïnvloed door je opvoeding, ervaringen, cultuur waarin je leeft, je humeur van het moment... Het bepaalt je waarden en normen, het is je referentiekader. Dit rollenspel maakt de spelers bewust van hun eigen manier om naar mensen en situaties te kijken. Ze leren deze 'bril' af te zetten om nieuwe situaties met een open blik te benaderen. Het spel kan gespeeld worden met 9 tot 30 spelers, bestaat uit 5 spelrondes die samen ca. 100 min. in beslag nemen. Ontwikkeld voor gebruik in het jeugdwerk, mits aanpassingen ook geschikt voor het onderwijs.

Documentatiecentrum Atlas Antwerpen

Carnotstraat 110
2060 Antwerpen
03 338 71 60

docatlas@provincieantwerpen.be

Documentatiecentrum Atlas Turnhout

Grote Markt 44
2300 Turnhout
014 72 40 20

docatlasturnhout@provincieantwerpen.be